

Fundusze Europejskie
dla Nowoczesnej Gospodarki

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

NCBR
Narodowe Centrum Badań i Rozwoju

Regulamin wyboru projektów

Instytucja

Pośrednicząca Narodowe Centrum Badań i Rozwoju

Program Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki

Priorytet I. Wsparcie dla przedsiębiorców

Działanie Ścieżka SMART

Nabór FENG.01.01-IP.01-002/26

Zakres Projekty realizowane w konsorcjach

Ogłoszenie naboru 09.03.2026 r.

Nabór wniosków 09.04.2026 r. – 12.06.2026 r.

Wersja dokumentu obowiązująca (od dnia 8.05.2026 r.)

Data zatwierdzenia 7.05.2026 r.

Regulamin wyboru projektów (dalej RWP) przedstawia zasady aplikowania oraz reguły wyboru projektów do dofinansowania. Dokument ten opracowaliśmy na podstawie obowiązujących przepisów prawa krajowego i unijnego. Jakikolwiek rozbieżności pomiędzy tym dokumentem a przepisami prawa należy rozstrzygać na rzecz przepisów prawa.

Spis treści

§ 1. Podstawowe informacje o naborze.....	3
§ 2. Warunki dotyczące projektów.....	5
§ 3. Zasady finansowania projektów.....	6
§ 4. Zasady komunikacji pomiędzy IP a wnioskodawcą	7
§ 5. Sposób składania wniosku.....	8
§ 6. Ogólne zasady oceny Projektów.....	10
§ 7. Ocena Projektów, zatwierdzenie i publikacja wyników – I etap.....	11
§ 8. Ocena Projektów – II etap	12
§ 9. Zatwierdzenie i publikacja wyników II etapu oceny Projektów	17
§ 10. Procedura odwoławcza	20
§11. Zawarcie umowy o dofinansowanie.....	22
§ 12. Postanowienia końcowe.....	27
§ 13. Podstawa prawna.....	29
§ 14. Lista załączników do Regulaminu wyboru projektów	32

§ 1. Podstawowe informacje o naborze

1. Instytucja Pośrednicząca organizuje nabór wniosków, aby wybrać do dofinansowania Projekty, które najbardziej przyczynią się do osiągnięcia celów FENG oraz celu Priorytetu 1, którym jest rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii.
2. Wybór Projektów do dofinansowania następuje w sposób konkurencyjny, o którym mowa w art. 44 ust. 1 ustawy wdrożeniowej.
3. W naborze mogą być dofinansowane projekty, które są realizowane przez przedsiębiorstwa (MŚP lub duże¹) w ramach konsorcjum z innymi przedsiębiorstwami, organizacjami badawczymi lub organizacjami pozarządowymi. z zastrzeżeniem ust. 12 i 13.
 - 3.1. Wybór konsorcjantów musi nastąpić przed złożeniem wniosku o dofinansowanie, zgodnie z art. 39 ust. 4 ustawy wdrożeniowej. Jednocześnie (jeśli dotyczy) muszą zostać spełnione wymogi dotyczące wyboru partnerów, o których mowa w art. 39 ustawy wdrożeniowej. Umowa konsorcjum powinna być zawarta najpóźniej przed podpisaniem umowy o dofinansowanie. Umowa konsorcjum powinna być zgodna z załącznikiem nr 9 do RWP „Zakres minimalny umowy konsorcjum”.
 - 3.2. Liderem konsorcjum może być wyłącznie przedsiębiorstwo. Organizacja badawcza i organizacja pozarządowa mogą być wyłącznie konsorcjantami.
 - 3.3. Wnioskodawcą jest lider konsorcjum. Pozostałe podmioty są konsorcjantami wspólnie realizującymi projekt partnerski w rozumieniu art. 39 ust. 1 ustawy wdrożeniowej. Lider konsorcjum działa na rzecz swoją i w imieniu własnym oraz na rzecz i w imieniu pozostałych konsorcjantów na podstawie upoważnienia lub pełnomocnictwa, załączonego do wniosku o dofinansowanie.
 - 3.4. Organizacja pozarządowa (NGO) otrzymuje dofinansowanie na warunkach określonych dla przedsiębiorstw, w związku z tym wszystkie zapisy w dokumentacji konkursowej odnoszące się do przedsiębiorstw (tj. miko, małych, średnich, small- mid caps, mid-caps, dużych) należy odpowiednio stosować do NGO (na podstawie określonego statusu).

¹ Pojęcie to obejmuje również przedsiębiorstwa o statusie small mid-caps i mid-caps.

3.5. W ramach naboru NGO będzie uznany za przedsiębiorstwo w myśl przepisów o pomocy publicznej.

4. Wnioskodawcy składają wnioski wyłącznie za pośrednictwem LSI (<https://lsi2.ncbr.gov.pl/logo-wanie>). Nabór wniosków trwa **od 9 kwietnia 2026 r. do 12 czerwca 2026 r. (w ostatnim dniu naboru do godz. 16.00**, zgodnie z datą i czasem odnotowanymi przez serwer IP).

5. Termin składania wniosków może:

- a) zostać skrócony - z zastrzeżeniem, że nabór trwa co najmniej 10 dni i może się skończyć nie wcześniej niż po 40 dniach od dnia upublicznienia ogłoszenia o naborze, a o skróceniu terminu naboru wniosków IP poinformuje nie później niż na 7 dni kalendarzowych przed planowanym terminem zakończenia naboru,
- b) zostać wydłużony.

Zmiana terminu naboru każdorazowo wiąże się ze zmianą RWP zgodnie z § 12. W takim przypadku IP zmienia termin składania wniosków w RWP oraz uwzględnia zmianę w ogłoszeniu o naborze.

6. Do okoliczności, które mogą wpływać na datę zakończenia naboru należą w szczególności:

- a) zwiększenie kwoty przewidzianej na dofinansowanie projektów w ramach naboru,
- b) złożenie w naborze wniosków na kwotę dofinansowania przekraczającą 200% kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w naborze,
- c) długotrwałe techniczne problemy uniemożliwiające składanie wniosków.

7. W przypadku złożenia w naborze maksymalnie 400 wniosków, przewidywany termin na ocenę wynosi maksymalnie 150 dni od zakończenia naboru, w tym termin oceny dla I etapu to 60 dni.

8. Złożenie większej liczby wniosków, niż określona w ust. 7, powoduje wydłużenie przewidywanego terminu na ocenę projektów na każdym etapie o 30 dni dla każdego pełnego przedziału oraz maksymalnie o 30 dni dla rozpoczętego przedziału od 1 do 100 złożonych wniosków. O przewidywanym terminie zakończenia oceny i zatwierdzenia jej wyników IP poinformuje w drodze komunikatu w terminie 5 dni od zakończenia naboru. W uzasadnionych przypadkach termin przewidziany na ocenę i zatwierdzenie wyników oceny może zostać przedłużony, o czym IP poinformuje na stronie naboru oraz na portalu.

9. Środki na dofinansowanie projektów wyłonionych w naborze to **350 mln zł** (słownie: trzysta pięćdziesiąt milionów złotych).
10. IP może zwiększyć kwotę przeznaczoną na dofinansowanie projektów w naborze.
- W przypadku podjęcia decyzji o zwiększeniu kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w naborze, zostanie ona zwiększona przy zastosowaniu zasady równego traktowania wnioskodawców.
11. O dofinansowanie Projektów w ramach naboru mogą ubiegać się przedsiębiorstwa, które na dzień zawarcia umowy będą miały inny status niż na dzień złożenia wniosku, tj.:
- a) mikro, małe lub średnie przedsiębiorstwa, które w dniu zawarcia umowy o dofinansowanie będą dużymi przedsiębiorstwami,
 - b) duże przedsiębiorstwa, które w dniu zawarcia umowy o dofinansowanie będą mikro-, małym lub średnim przedsiębiorstwem.
12. W przypadku, o którym mowa w ust. 11 pkt a, na potrzeby naboru wniosków i ich oceny, mikro-, małe lub średnie przedsiębiorstwo jest traktowane jak duże przedsiębiorstwo. Natomiast w przypadku, o którym mowa w ust. 11 pkt b, na potrzeby naboru wniosków i ich oceny, duże przedsiębiorstwo jest traktowane jak mikro-, małe lub średnie przedsiębiorstwo. Zasada ta dotyczy w szczególności obowiązków wnioskodawcy w zakresie wypełniania wniosku o dofinansowanie i załączników do niego.
13. Udział kosztów kwalifikowalnych przedsiębiorstwa/przedsiębiorstw w całkowitych kosztach kwalifikowalnych projektu wynosi minimum 50%. Koszty kwalifikowane organizacji pozarządowej nie są traktowane jako koszty przedsiębiorstw.

§ 2. Warunki dotyczące projektów

1. Dofinansowanie można otrzymać na projekty, które obejmują prace B+R – w ramach projektu możliwe jest uzyskanie dofinansowania na realizację prac B+R (tj. badań przemysłowych i prac rozwojowych albo tylko prac rozwojowych), w celu doprowadzenia do opracowania innowacji produktowej lub innowacji w procesie biznesowym dotyczącej funkcji działalności przedsiębiorstwa w zakresie produkcji wyrobów lub usług.
2. Wniosek może obejmować również:

- a) zadania związane z umiędzynarodowieniem produktów rozumianych jako promocja zagraniczna produktów (wyrobów lub usług) planowanych do opracowania w ramach projektu, zmierzających m.in. do wsparcia procesu komercjalizacji wyników prac B+R za granicą, udziału w międzynarodowych łańcuchach dostaw lub łańcuchach wartości lub z ochroną praw własności przemysłowej rezultatu projektu lub z jego obroną w przypadku ich naruszenia (jeśli dotyczy);
- b) zadania związane ze zdobywaniem lub rozwojem lub doskonaleniem kompetencji pracowników lub kadry zarządzającej wnioskodawcy wspierających realizację innych zadań przewidzianych w projekcie (jeśli dotyczy).

- 3. Wniosek o dofinansowanie obowiązkowo musi obejmować pracę B+R. Każdy z członków konsorcjum musi być odpowiedzialny za realizację przynajmniej jednego zadania w ramach prac B+R w projekcie. Zadania związane z umiędzynarodowieniem produktów oraz zdobywaniem lub rozwojem lub doskonaleniem kompetencji mają charakter fakultatywny.
- 4. Dofinansowanie mogą otrzymać projekty, których miejsce realizacji jest na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 3. Zasady finansowania projektów

- 1. Pomoc udzielana jest na podstawie rozporządzenia ws. udzielania pomocy finansowej za pośrednictwem NCBR w ramach FENG.
- 2. Katalog kosztów kwalifikowalnych, zasady ich klasyfikacji oraz kwestie dotyczące pomocy publicznej i pomocy de minimis w ramach kosztów kwalifikowalnych określa „Przewodnik kwalifikowalności wydatków dla 1 Priorytetu – Program Fundusze Europejskiej dla Nowoczesnej Gospodarki FENG.01.01 Ścieżka SMART – projekty realizowane w konsorcjach” (dalej: Przewodnik) stanowiący załącznik nr 2 do RWP. IP może aktualizować Przewodnik na zasadach określonych w § 12 RWP.
- 3. Wnioskodawca oraz konsorcjanci mają obowiązek realizacji projektu (w tym nabywania towarów i usług) zgodnie z warunkami określonymi w umowie o dofinansowanie. Wzór umowy o dofinansowanie stanowi załącznik nr 4 do RWP.

4. W ramach naboru, zgodnie z postanowieniami Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, nie będzie stosowany mechanizm racjonalnych usprawnień (MRU).

§ 4. Zasady komunikacji pomiędzy IP a wnioskodawcą

1. Złożenie wniosku oznacza, że wnioskodawca oraz konsorcjanci akceptują zasady określone w RWP oraz są świadomi skutków niezachowania wskazanej w RWP formy komunikacji.
2. Jeśli RWP nie wskazuje inaczej, komunikacja pomiędzy IP a wnioskodawcą odbywa się drogą elektroniczną za pośrednictwem LSI oraz adresów poczty elektronicznej wskazanych przez wnioskodawcę, o których mowa w ust. 4. Gdy z powodów technicznych komunikacja w tej formie nie jest możliwa, IP wskaże w komunikacie na stronie naboru inny sposób komunikacji z wnioskodawcą.
3. Informacja o zatwierdzonym wyniku oceny Projektu oraz korespondencja w ramach procedury odwoławczej doręczana jest:
 - 1) w formie elektronicznej z wykorzystaniem publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego (PURDE) albo z wykorzystaniem publicznej usługi hybrydowej (PUH), o których mowa w art. 4 i art. 5 Ustawy o doręczeniach elektronicznych z dnia 18 listopada 2020 r., z zastrzeżeniem pkt 2 poniżej,
 - 2) w formie pisemnej na adres korespondencyjny wskazany we wniosku, jeżeli informacja o zatwierdzonym wyniku oceny projektu czy korespondencja w ramach procedury odwoławczej nie może być doręczona w sposób, o którym mowa w pkt 1.
4. Wnioskodawca ma obowiązek:
 - 1) wskazać adres poczty elektronicznej:
 - a) właściciela konta LSI oraz
 - b) we wniosku w sekcji „Informacje o wnioskodawcy”, „Adres korespondencyjny”, „Osoba do kontaktu”,zapewniający skuteczną komunikację z IP,

- 2) poinformować o zmianie adresów o których mowa w ust. 3-4 za pośrednictwem adresu: generator@ncbr.gov.pl. Do czasu poinformowania o zmianie adresów poczty elektronicznej, korespondencję wysłaną na dotychczasowe adresy uważa się za skutecznie doręczoną; IP wprowadza zmianę we wniosku zgodnie z informacją przekazaną przez wnioskodawcę;
- 3) na bieżąco monitorować wniosek w LSI.

5. Pytania o warunki naboru można kierować:

- 1) za pośrednictwem formularza kontaktowego dostępnego na stronie naboru,
- 2) na adres poczty elektronicznej: info@ncbr.gov.pl oraz
- 3) telefonicznie pod numerami +48 22 39 07 170; +48 22 39 07 191.

IP zamieści najczęściej zadawane pytania i odpowiedzi w formie FAQ na stronie naboru.

6. Aby uzyskać odpowiedzi na pytania, o których mowa w ust. 5, przed datą zakończenia naboru, należy przekazać takie pytania do IP najpóźniej na 5 dni roboczych przed zakończeniem naboru.
7. W trakcie trwania naboru IP nie udziela informacji o postępach w ocenie konkretnego wniosku.

§ 5. Sposób składania wniosku

1. Wnioskodawca składa wniosek wraz z Załącznikami wyłącznie w LSI: <https://lsi2.ncbr.gov.pl/lo-gowanie>, w terminie, o którym mowa w § 1 ust. 4. Wzór wniosku stanowi załącznik nr 5 do RWP.
2. Wniosek o dofinansowanie powinien zostać sporządzony w języku polskim, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim (Dz.U. z 2026 r. poz. 81) z wyjątkiem użycia obcojęzycznych nazw własnych lub pojedynczych wyrażen w języku obcym. Dokumenty załączone do wniosku o dofinansowanie i sporządzone w języku obcym powinny zostać przetłumaczone na język polski przez tłumacza przysięgłego.
3. Wnioskodawca ma obowiązek wypełnić wniosek zgodnie z Instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie udostępnioną na stronie naboru, tak aby było możliwe przeprowadzenie

oceny w zakresie spełnienia wszystkich kryteriów wyboru projektów. Instrukcja wypełniania wniosku stanowi załącznik nr 6 do RWP. Brak zawarcia we wniosku wymaganych informacji może być podstawą negatywnej oceny kryterium/wniosku.

4. Po złożeniu wniosku wnioskodawca otrzyma potwierdzenie jego złożenia z nadanym numerem i datą wygenerowane przez LSI. Po otrzymaniu potwierdzenia wnioskodawca nie będzie mógł wprowadzić żadnych zmian we wniosku - wyjątkiem są sytuacje opisane w § 8. Ocena projektów – II etap.
5. Za datę i czas złożenia wniosku w naborze uznawana jest data i czas wskazana w potwierdzeniu złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 4.
6. Wnioskodawca może wycofać wniosek do momentu zawarcia umowy o dofinansowanie. W takim przypadku wnioskodawca wycofuje wniosek w LSI oraz załącza w LSI pismo w formie elektronicznej z podpisem kwalifikowanym² lub skan podpisanego pisma o wycofaniu wniosku podpisane zgodnie z zasadami reprezentacji wnioskodawcy. Status wniosku na „wycofany” zmienia się po potwierdzeniu wycofania przez IP.
7. W przypadku stwierdzenia błędów związanych z funkcjonowaniem LSI, wnioskodawca w czasie trwania naboru oraz nie później niż do godz. 23:59 w dniu zakończenia naboru może dokonać zgłoszenia błędów za pomocą skrzynki generator@ncbr.gov.pl.
8. IP kieruje całość korespondencji dotyczącej przyjętego zgłoszenia błędu, w tym wynik rozpatrzenia zgłoszenia błędu, na adres poczty elektronicznej wskazany przez wnioskodawcę w zgłoszeniu błędu.
9. IP może pozytywnie rozpatrzyć zgłoszenie błędu przez wnioskodawcę jedynie, gdy jest on związany z wadliwym funkcjonowaniem LSI i leży po stronie IP, nie zaś po stronie wnioskodawcy.
10. W przypadku pozytywnego rozpatrzenia zgłoszenia, o którym mowa w ust. 9, IP umożliwia wnioskodawcy złożenie wniosku w wyznaczonym dodatkowo terminie 24 godzin od wysłania

² Zgodnie z art. 78 § 1. Kodeksu Cywilnego.

informacji o pozytywnym rozpatrzeniu zgłoszenia. Wyznaczenie dodatkowego terminu nie stanowi wydłużenia terminu naboru, o którym mowa w § 1 ust. 5.

- 11.** Jeśli wystąpią długotrwałe problemy techniczne uniemożliwiające składanie wniosków za pomocą LSI, wnioskodawca stosuje się do komunikatów na stronie naboru lub LSI.
- 12.** IP zastrzega sobie możliwość wprowadzenia przerw w funkcjonowaniu LSI niezbędnych do wykonania czynności konserwacyjnych lub serwisowych związanych z prawidłowym jego funkcjonowaniem. W takim przypadku na stronie naboru każdorazowo będzie publikowana informacja o sposobie komunikowania oraz trybie obsługi zgłoszeń.

§ 6. Ogólne zasady oceny Projektów

- 1.** Ocena Projektów podzielona jest na dwa etapy.
- 2.** Warunkiem zakwalifikowania Projektu do II etapu jest uzyskanie oceny pozytywnej w I etapie (spełnienie wszystkich kryteriów obowiązujących w tym etapie).
- 3.** Projekt może zostać wybrany do dofinansowania, gdy po pozytywnej ocenie w I etapie, uzyskał również pozytywną ocenę w II etapie (uzyskał minimalną wymaganą liczbę punktów dla każdego z kryteriów punktowanych oraz spełnił wszystkie kryteria obowiązujące w II etapie oceniane w formule spełnia/ nie spełnia (TAK/NIE)), a kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w naborze nie została wyczerpana).
- 4.** W przypadku możliwości zwiększenia kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w ramach naboru, IP, po zatwierdzeniu i publikacji wyników II etapu oceny, na podstawie art. 57 ust. 5 ustawy wdrożeniowej, może wybrać do dofinansowania projekty, które spełniły wszystkie kryteria obowiązujące w etapie I oraz w etapie II uzyskały minimalną wymaganą liczbę punktów dla każdego z kryteriów punktowanych oraz spełniły wszystkie kryteria oceniane w formule spełnia/ nie spełnia (TAK/NIE), ale zostały negatywnie ocenione z uwagi na wyczerpanie kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów, o której mowa w § 1 ust. 9, pod warunkiem dostępności kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w ramach działania.
- 5.** Ocena Projektu prowadzona jest w zakresie spełnienia kryteriów wyboru projektów dla poszczególnych etapów, zgodnie z załącznikiem nr 3 do RWP.

6. Ocena w obu etapach dokonywana jest przez Ekspertów, którzy wchodzi w skład KOP, przy czym IP nie ujawnia, którzy eksperci uczestniczyli w ocenie konkretnego wniosku.
7. Wniosek może być poprawiony lub uzupełniony wyłącznie w II etapie oceny, zgodnie z opisem kryteriów wyboru projektów.

§ 7. Ocena Projektów, zatwierdzenie i publikacja wyników – I etap

1. Ocena w I etapie dokonywana jest na podstawie informacji zawartych we wniosku, jak również na podstawie informacji zawartych w rejestrach publicznych. Wnioskodawca nie jest wzywany do poprawienia lub uzupełnienia wniosku.
2. W ramach I etapu ocena każdego z kryteriów dokonywana jest przez dwóch Ekspertów branżowych, z których jeden pełni rolę Eksperta wiodącego. Eksperti wypracowują jednomyślną ocenę. Jeżeli uzyskanie konsensusu nie jest możliwe, głos decydujący posiada Ekspert wiodący. Ocena dokonywana jest przez Ekspertów bez spotkania z udziałem wnioskodawcy lub konsorcjantów.
3. Eksperti oceniają Projekty zgodnie z opisem danego kryterium w sposób spełnia/nie spełnia (TAK/NIE).
4. W wyniku I etapu oceny Projekt:
 - 1) zostaje zakwalifikowany do kolejnego etapu oceny, w przypadku gdy spełnił wszystkie kryteria I etapu (ocena pozytywna) albo
 - 2) otrzymuje ocenę negatywną, w przypadku niespełnienia któregoś z kryteriów I etapu.
5. Przewidywany termin zatwierdzenia wyników I etapu oceny Projektów przez IP wynosi maksymalnie do 7 dni od zakończenia oceny I etapu.
6. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności z uwagi na liczbę złożonych w trakcie naboru wniosków, termin przewidziany na ocenę i zatwierdzenie wyników I etapu oceny może zostać przedłużony, o czym IP poinformuje na stronie naboru oraz na portalu.
7. W terminie 3 dni od zatwierdzenia wyników I etapu oceny, IP publikuje na stronie naboru oraz portalu listę projektów zakwalifikowanych do II etapu oceny oraz projektów, które otrzymały ocenę negatywną. Do 5 dni roboczych po publikacji informacji, o których mowa w zdaniu pierwszym, IP udostępnia każdemu wnioskodawcy w LSI arkusz oceny projektu. Udostępnienie arkusza

oceny projektu w LSI nie stanowi doręczenia informacji o zatwierdzonym wyniku oceny projektu, o którym mowa w § 4 ust. 3.

8. W przypadku oceny negatywnej IP informuje wnioskodawcę o jej wyniku wraz z uzasadnieniem oraz pouczeniem o możliwości wniesienia protestu, zgodnie z art. 64 ustawy wdrożeniowej. Informacja o negatywnym wyniku oceny przekazywana jest wnioskodawcy, zgodnie z postanowieniami § 4 ust. 3, do 21 dni roboczych od publikacji list o których mowa w ust. 7.
9. Informacja IP o ocenie nie stanowi decyzji w rozumieniu ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.

§ 8. Ocena Projektów – II etap

1. Wnioskodawcy, których projekty zostały zakwalifikowane do II etapu oceny:
 - 1) otrzymają w dniu publikacji, o której mowa w § 7 ust. 7, informację mailową o konieczności załączenia w systemie LSI obowiązkowego Modelu finansowego wnioskodawcy i konsorcjantów sporządzonych wg wzoru stanowiącego załącznik nr 7 do RWP,
 - 2) zamieszczają w systemie LSI Modele finansowe w terminie 10 dni od dnia publikacji, o której mowa w § 7 ust. 7. Wraz z Modelami finansowymi wnioskodawcy mogą załączyć dokumenty potwierdzające źródła finansowania projektu wnioskodawcy i konsorcjantów (jeśli dotyczy). Modele finansowe wraz z dokumentami stają się integralną częścią wniosku.
2. Projekty w etapie II podlegają ocenie w zakresie kryteriów obowiązujących w II etapie.
3. Ocena w II etapie dokonywana jest na podstawie:
 - 1) ostatecznej wersji wniosku (w tym załączników do wniosku),
 - 2) wyjaśnień udzielonych przez przedstawicieli wnioskodawcy oraz konsorcjantów podczas panelu KOP oraz wyjaśnień o których mowa w ust. 14 i 18 (jeśli dotyczy),
 - 3) informacji dostępnych w rejestrach publicznych, wymienionych/ wskazanych w pozostałej dokumentacji konkursowej, w tym Instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie oraz Instrukcji wypełniania modelu finansowego,
 - 4) przekazanych sprawozdań finansowych, w przypadku kiedy nie są publikowane w ogólnodostępnych rejestrach,

- 5) dokumentów potwierdzających spełnienie warunków kryteriów wyboru projektów, w tym m.in. potwierdzających źródła finansowania realizacji projektu.

Dodatkowe wyjaśnienia przekazane w LSI nie zastępują korekty wniosku. Dodatkowe wyjaśnienia w LSI wnioskodawca może przekazać wyłącznie w sytuacji uznania uwagi ekspertów za niezasadną i braku korekty wniosku w zakresie objętym tą uwagą lub w przypadku niepełnego zastosowania się do uwagi.

4. W ramach II etapu ocena poszczególnych kryteriów dokonywana jest przez jednego, dwóch lub trzech ekspertów. W kryteriach ocenianych przez trzech ekspertów:
 - 1) jeden z ekspertów wyznaczonych do oceny tego kryterium pełni rolę eksperta wiodącego,
 - 2) podczas ustalania oceny kryterium eksperci wypracowują jednomyślną ocenę,
 - 3) jeżeli uzyskanie konsensusu nie jest możliwe, głos decydujący posiada ekspert wiodący.
5. Elementem oceny w ramach II etapu jest posiedzenie panelu KOP z udziałem wnioskodawcy oraz konsorcjantów. W trakcie posiedzenia panelu KOP **zostaną poruszone kwestie wynikające z wymagań kryteriów II etapu oceny.**
6. IP publikuje komunikat na stronie naboru z informacją o planowanym rozpoczęciu spotkań panelowych z wnioskodawcami na co najmniej 10 dni przed planowanym posiedzeniem z pierwszym wnioskodawcą oraz konsorcjantami.
7. IP informuje wnioskodawcę o wyznaczonym terminie Panelu z udziałem wnioskodawcy oraz konsorcjantów za pośrednictwem poczty elektronicznej, na co najmniej 7 dni kalendarzowych przed planowanym posiedzeniem, z zastrzeżeniem ust. 9.
8. W Panelu biorą udział:
 - 1) ze strony IP 3 Ekspertów (2 branżowych i 1 finansowy) oraz Przewodniczący panelu,
 - 2) ze strony wnioskodawcy maksymalnie 4 przedstawicieli lidera konsorcjum oraz po maksymalnie dwóch przedstawicieli każdego konsorcjanta, którzy powinni mieć pełną wiedzę o ocenianym projekcie, w tym w zakresie zdolności do sfinansowania projektu. Jeśli w spotkaniu nie uczestniczy osoba upoważniona do reprezentowania wnioskodawcy zgodnie z reprezentacją wynikającą z dokumentu rejestrowego (np. KRS/CEIDG), przynajmniej jeden przedstawiciel wnioskodawcy powinien posiadać pełnomocnictwo do reprezentacji wnioskodawcy podczas Panelu. Pełnomocnictwo może zostać sporządzone w formie elektronicznej lub do-

kumentowej³, a następnie należy je dostarczyć do Przewodniczącego Panelu za pośrednictwem poczty elektronicznej najpóźniej w dniu poprzedzającym planowany termin posiedzenia panelu KOP, pod rygorem braku możliwości udziału w posiedzeniu panelu KOP. Pełnomocnictwo nie jest wymagane dla osób uprawnionych do reprezentowania wnioskodawcy zgodnie z odpowiednim rejestrem. Niewniesienie sprzeciwu w trakcie spotkania panelowego przez upoważnionego przedstawiciela wnioskodawcy w odniesieniu do wypowiedzi pozostałych przedstawicieli wnioskodawcy (przedstawicieli lidera i konsorcjantów), traktuje się jako potwierdzenie złożonych przez przedstawicieli wnioskodawcy wyjaśnień i deklaracji.

9. Jeśli wnioskodawca nie weźmie udziału w Panelu w wyznaczonym terminie, Panel odbędzie się bez udziału wnioskodawcy. Brak udziału wnioskodawcy w Panelu nie wyklucza możliwości wezwania wnioskodawcy do poprawy lub uzupełnienia wniosku. IP może zmienić wyznaczony termin Panelu w przypadku zdarzeń losowych niezależnych od wnioskodawcy (o ile wnioskodawca je zgłosi przed Panelu) lub IP, które uniemożliwiają wnioskodawcy lub członkom Panelu KOP wzięcie udziału w Panelu w wyznaczonym terminie z zastrzeżeniem, że kolejny wyznaczony termin Panelu nie może wpłynąć na datę zatwierdzenia wyników oceny projektów, o której mowa w § 9 ust. 1.

10. Panel odbywa się w formie wideokonferencji i składa się maksymalnie z trzech części:

- 1) omówienia projektu przez Panel KOP,
- 2) dyskusji Panelu KOP z przedstawicielami wnioskodawcy i konsorcjantów nt. Projektu,
- 3) uzgodnienia zakresu ewentualnej poprawy wniosku.

Rozmowa panelowa przeprowadzana jest w języku polskim.

11. Przebieg Panelu jest rejestrowany przez IP. Obowiązuje zakaz nagrywania przebiegu posiedzenia Panelu przez innych uczestników niż IP. Nagranie Panelu w części z udziałem przedstawicieli wnioskodawcy i konsorcjantów może zostać udostępnione wnioskodawcy na zasadach określonych w § 9 ust. 10.

³ Dokument z podpisem kwalifikowanym zgodnie z art. 78 § 1. Kodeksu Cywilnego lub skan dokumentu podpisanego odręcznie zgodnie z zasadami reprezentacji wnioskodawcy.

- 12.** Czas Panelu z udziałem wnioskodawcy i konsorcjantów to około 60, lecz nie więcej niż 70 minut. Przed rozpoczęciem rozmowy z ekspertami, przedstawiciele wnioskodawcy mogą zaprezentować projekt w formie autoprezentacji, z możliwością wykorzystania prezentacji multimedialnej. Czas trwania prezentacji nie może przekroczyć 10 minut. Prezentacja może zostać wyświetlona podczas spotkania, jednak nie stanowi integralnej części wniosku i nie należy jej przekazywać do IP.
- 13.** W II etapie oceny wnioskodawca może zostać wezwany przez IP do uzupełnienia lub poprawienia wniosku. Wezwanie do uzupełnienia lub poprawienia wniosku jest wysyłane do wnioskodawcy po posiedzeniu Panelu KOP. Załączniki załączone w odpowiedzi na wezwanie stają się integralną częścią wniosku.
- 14.** Wnioskodawca po otrzymaniu wezwania, o którym mowa w ust. 13, ma 10 dni roboczych na wprowadzenie uzupełnień lub poprawienie wniosku w LSI w zakresie określonym w wezwaniu. Termin ten jest liczony od dnia następującego po dniu wysłania wezwania. Jeżeli wnioskodawca nie zgadza się z którąkolwiek z uwag wskazanych w wezwaniu może odnieść się do niej podczas przekazywania skorygowanego wniosku do IP (wnioskodawca zamieszcza dodatkowe wyjaśnienia w LSI). Poprawiając lub uzupełniając wniosek wnioskodawca powinien zamieścić w nim wszelkie istotne informacje poruszone na panelu, które do tej pory nie miały odzwierciedlenia we wniosku w zakresie wskazanym w wezwaniu do poprawy wniosku. Zmiany wprowadzone we wniosku nie mogą zwiększać wnioskowanej pierwotnej kwoty dofinansowania.
- 15.** Po upływie terminu na uzupełnienie lub poprawienie wniosku zostaje on przekazany Ekspertom w LSI. Jeśli wnioskodawca uzupełni lub poprawi wniosek w wyznaczonym terminie, lecz niezgodnie z zakresem wezwania, ocenie podlegać będzie wersja wniosku uwzględniająca dokonane uzupełnienia lub poprawę pomimo, że są niezgodne z zakresem wezwania. Jeżeli wnioskodawca nie dokona w wyznaczonym terminie uzupełnienia lub poprawienia wniosku, lub nie został wezwany do poprawy, ocenie podlegać będzie wersja wniosku, która została pierwotnie skierowana do oceny.
- 16.** W przypadku stwierdzenia we wniosku oczywistych omyłek, IP może je poprawić bez konieczności wzywania wnioskodawcy do ich poprawienia (w takim przypadku IP poprawia omyłkę z urzędu i zawiadamia o tym przesyłając informację na adres poczty elektronicznej wnioskodawcy) albo wezwać wnioskodawcę do ich poprawienia, zgodnie z ust. 17.

17. Jeżeli po uzupełnieniu lub poprawieniu wniosku Panel KOP uzna, że projekt może potencjalnie uzyskać ocenę pozytywną, jednak niezbędna jest dodatkowa poprawa wniosku w zakresie:

- 1) przeniesienia części wydatków kwalifikowalnych (do 20%) do wydatków niekwalifikowalnych,
- 2) wskaźników,
- 3) porządkowych zmian we wniosku,
- 4) innych zmian uzgodnionych przez Panel KOP w zakresie dopuszczonym w kryteriach wyboru projektów,
- 5) dołączenie brakujących dokumentów,

wnioskodawca może zostać wezwany przez IP do uzupełnienia lub poprawienia wniosku we wskazanym w wezwaniu zakresie.

18. Wnioskodawca po otrzymaniu od IP wezwania, o którym mowa w ust. 17, ma 3 dni robocze na poprawę wniosku w LSI w zakresie określonym w wezwaniu. Termin ten jest liczony od dnia następującego po dniu wysłania wezwania. Jeżeli wnioskodawca nie zgadza się z którąkolwiek z uwag wskazanych w wezwaniu może odnieść się do niej podczas przekazywania skorygowanego wniosku do IP (wnioskodawca zamieszcza dodatkowe wyjaśnienia w LSI). Wezwanie o którym mowa w ust. 17 może być skierowane do wnioskodawcy maksymalnie trzykrotnie.

19. W zakresie oceny kryteriów:

- 1) punktowanych - Eksperti przyznają punktację zgodnie z opisem danego kryterium; do wybrania projektu do dofinansowania wymagane jest uzyskanie minimalnej liczby punktów określonej w poszczególnych kryteriach punktowanych. Minimalna liczba punktów wymagana do wyboru projektu do dofinansowania wynosi 9 punktów;
- 2) TAK/NIE – Eksperti oceniają je zgodnie z opisem danego kryterium w sposób spełnia/nie spełnia,
- 3) rozstrzygających – kryteria te mają zastosowanie w przypadku, gdy kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w naborze, o której mowa w § 1 ust. 9 nie pozwala na dofinansowanie wszystkich projektów, spełniających kryteria etapu I i etapu II, które uzyskały w ocenie jednakową liczbę punktów. O umieszczeniu na liście projektów wybranych do dofinansowania i o przyznaniu wsparcia decydują kryteria rozstrzygające określone w kryteriach wyboru projektów stanowiących załącznik nr 3 do RWP. Informacja nt. kryteriów

rozstrzygających, w przypadku ich zastosowania znajduje się na liście projektów, o której mowa w § 9 ust 3.

20. W wyniku II etapu oceny projekt może zostać:

- 1) wybrany do dofinansowania – gdy spełnił on wszystkie kryteria II etapu: uzyskał minimalną liczbę punktów określoną w poszczególnych kryteriach punktowanych oraz spełnił wszystkie kryteria TAK/NIE
albo
- 2) niewybrany do dofinansowania – gdy nie spełnił on któregokolwiek z kryteriów obligatoryjnych podlegających ocenie w II etapie (nie uzyskał minimalnej liczby punktów określonej w którymkolwiek kryterium punktowanym lub nie spełnił któregokolwiek kryterium ocenianego TAK/NIE) lub kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w danym naborze została wyczerpana.

§ 9. Zatwierdzenie i publikacja wyników II etapu oceny Projektów

1. Przewidywany termin zatwierdzenia wyników II etapu oceny projektów przez IP wynosi maksymalnie do 5 dni od zakończenia oceny w II etapie⁴.
2. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności z uwagi na liczbę złożonych w trakcie naboru wniosków:
 - a. termin przewidziany na ocenę i zatwierdzenie wyników oceny może zostać przedłużony, o czym IP poinformuje na stronie naboru oraz na portalu;
 - b. w przypadku, gdy suma kwot dofinansowań wszystkich wniosków o dofinansowanie zakwalifikowanych do II etapu oceny w naborze jest równa lub niższa od kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w naborze - IP może, w stosunku wniosków o dofinansowanie, dla których zakończono proces oceny, sporządzić listy częściowe projektów wybranych i niewybranych do dofinansowania (bez wskazywania numeru pozycji na liście rankingowej) przed zakończeniem oceny wszystkich wniosków złożonych w naborze. IP zachowuje przy tym zasadę równego traktowania wnioskodawców w ramach naboru. Zatwierdzenie wyniku oceny danego projektu lub grupy projektów nie

⁴ Dotyczy wyników II etapu oceny dla projektów zatwierdzonych w ramach każdej listy częściowej.

wpływa na zatwierdzenie wyników oceny innych projektów w postępowaniu, w tym na objęcie ich wsparciem w ramach naboru⁵.

3. IP upublicznia w terminie do 3 dni od zatwierdzenia przez IP wyników II etapu oceny, o którym mowa w § 9 ust. 1, na stronie naboru oraz na portalu, wyniki naboru w formie listy projektów⁶ wybranych do dofinansowania oraz projektów, które otrzymały ocenę negatywną w II etapie, zgodnie z art. 57 ust. 1 ustawy wdrożeniowej. W przypadku projektów wybranych do dofinansowania, IP podaje również wysokość przyznanej kwoty dofinansowania zgodnie z budżetem wniosku wybranego do dofinansowania. Opublikowanie informacji w odniesieniu do wszystkich projektów objętych postępowaniem w zakresie wyboru projektów do dofinansowania, oznacza zakończenie postępowania zgodnie z art. 57 ust. 2 ustawy wdrożeniowej.
4. O pozycji Projektu na liście projektów wybranych do dofinansowania decyduje liczba punktów otrzymanych w wyniku II etapu oceny według kryteriów punktowanych. W przypadku uzyskania przez kilka projektów identycznej łącznej liczby punktów, zastosowanie będą miały kryteria rozstrzygające zgodnie z § 8 ust. 19 pkt 3.
5. IP niezwłocznie po zatwierdzeniu wyników II etapu oceny informuje wnioskodawcę o zatwierdzonym wyniku oceny jego Projektu, zgodnie z postanowieniami § 4 ust. 3. Informacje o wyniku oceny IP przekaże Wnioskodawcy w terminie maksymalnie 21 dni roboczych od publikacji list o których mowa w ust. 3.
6. Do 5 dni roboczych po zamieszczeniu na stronie naboru oraz na portalu informacji, o których mowa w ust. 3, IP udostępnia każdemu wnioskodawcy w LSI arkusz oceny projektu. Udostępnienie arkusza oceny projektu w LSI nie stanowi doręczenia informacji o zatwierdzonym wyniku oceny projektu, o którym mowa w § 4 ust. 3. Podstawą do złożenia protestu jest otrzymanie z IP informacji o zatwierdzonym wyniku oceny projektu stanowiącym ocenę negatywną, zgodnie z § 8 ust. 20 pkt 2.
7. Jeśli IP wybrała projekt do dofinansowania (pozytywna ocena), informuje wnioskodawcę:

⁵ Zgodnie z Podrozdziałem 9.1. pkt 7 Wytycznych dotyczących wyboru projektów na lata 2021-2027, źródło: https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/media/152797/wytyczne_dotyczace_wyboru_projektow_na_lata_2021_2027_z_03_06_2025.pdf.

⁶ Dotyczy również każdej z list częściowych.

- 1) że projekt w każdym z kryteriów punktowanych II etapu uzyskał co najmniej minimalną liczbę punktów wskazaną w tabeli w załączniku nr 3 do RWP oraz spełnił (uzyskał ocenę TAK) wszystkie kryteria oceniane w formule spełnia/ nie spełnia (TAK/NIE);
 - 2) jakie dokumenty są niezbędne do zawarcia umowy o dofinansowanie (zgodnie z listą dokumentów opublikowaną na stronie naboru), oraz w jaki sposób i w jakim terminie powinien dostarczyć je do IP w celu zawarcia umowy za pośrednictwem systemu informatycznego SL2021.
- 8.** Jeśli IP nie wybrała projektu do dofinansowania (negatywna ocena), informuje wnioskodawcę o wyniku oceny wraz z uzasadnieniem oraz pouczeniem o możliwości wniesienia protestu, zgodnie z art. 64 ustawy wdrożeniowej. Negatywna ocena obejmuje również przypadek, w którym projekt nie może być wybrany do dofinansowania z uwagi na wyczerpanie kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w danym naborze.
- 9.** Informacja IP o ocenie nie stanowi decyzji w rozumieniu ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.
- 10.** Wnioskodawca po zakończeniu postępowania przez IP w odniesieniu do swojego wniosku:
- 1) ma prawo dostępu do dokumentów związanych z oceną swojego projektu bez możliwości dostępu do danych osobowych osób, które oceniały jego projekt,
 - 2) wnioskodawca może zapoznać się z nagraniem Panelu, w którym brał udział, na następujących warunkach:
 - a) wnioskodawca może zapoznać się z nagraniem wyłącznie w siedzibie IP, jeśli złoży wniosek i wcześniej uzgodni termin z IP,
 - b) wnioskodawca przesyła IP pisemny wniosek w tej sprawie, w formie pisemnej lub elektronicznej z podpisem kwalifikowanym lub skan wniosku podpisanego odręcznie zgodnie z zasadami reprezentacji wnioskodawcy,
 - c) IP może udostępnić nagranie wyłącznie wnioskodawcy lub osobom upoważnionym do jego reprezentowania. Wnioskodawca lub osoby upoważnione do reprezentowania wnioskodawcy mogą odtworzyć nagranie w obecności pracownika IP podczas jednej wizyty w godzinach pracy urzędu. W trakcie odtwarzania nagrania wnioskodawca lub osoby upoważnione do reprezentowania wnioskodawcy mogą sporządzać notatki, ale nie mogą rejestrować nagrania za pomocą własnych urządzeń.

§ 10. Procedura odwoławcza

1. Wnioskodawca może wnieść protest do IP w terminie 14 dni od dnia doręczenia podpisanego pisma z informacją o negatywnym wyniku oceny projektu, zarówno po I, jak i po II etapie oceny, zgodnie z art. 64 ustawy wdrożeniowej. Ponadto:
 - 1) w odniesieniu do danego wniosku dopuszcza się złożenie wyłącznie jednego protestu po każdym etapie oceny;
 - 2) protest składa się za pośrednictwem jednego, wybranego kanału komunikacji tj.: systemu e-doręczeń, platformy ePUAP, operatora pocztowego, za pośrednictwem kuriera lub osobiście w kancelarii IP;
 - 3) złożenie protestu więcej niż jednym kanałem komunikacji traktowane jest jako duplikacja dokumentu. W takim przypadku za wiążący uznaje się protest złożony jako pierwszy według kolejności wpływu;
 - 4) udostępniony w LSI arkusz oceny kryteriów nie stanowi ww. informacji o negatywnym wyniku oceny.
2. Wnioskodawca może wycofać protest do czasu zakończenia jego rozpatrywania przez IP poprzez złożenie IP oświadczenia w tej sprawie w formie pisemnej lub elektronicznej ⁷ z podpisem kwalifikowalnym, a także w postaci elektronicznej z podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, podpisane zgodnie z zasadami reprezentacji wnioskodawcy.
3. W przypadku gdy na etapie rozpatrywania protestu z uwagi na zarzuty o charakterze proceduralnym (o których mowa w art. 64 ust. 2 pkt 5 ustawy wdrożeniowej), niezbędne jest wezwanie wnioskodawcy do uzupełnienia lub poprawienia wniosku, wezwanie jest dokonywane w trybie określonym w § 8.
4. Protest rozpatrywany jest w terminie 21 dni od dnia wpływu do IP. W uzasadnionych przypadkach termin rozpatrzenia protestu może zostać przedłużony, szczególnie w sytuacji, gdy przy rozpatrywaniu protestu konieczne jest skorzystanie z pomocy eksperta. W tej sytuacji termin rozpatrzenia protestu nie może przekroczyć łącznie 45 dni od dnia wpływu do IP.

⁷ Zgodnie z art. 78 § 1. Kodeksu Cywilnego.

5. Na prawo wnioskodawcy do wniesienia protestu nie wpływa negatywnie błędne pouczenie lub brak pouczenia w informacji o negatywnej ocenie projektu.
6. IP informuje wnioskodawcę o wyniku rozpatrzenia jego protestu, przekazując mu w szczególności:
 - a) treść rozstrzygnięcia polegającego na uwzględnieniu albo nieuwzględnieniu protestu, wraz z uzasadnieniem;
 - b) w przypadku nieuwzględnienia protestu – pouczenie o możliwości wniesienia skargi do sądu administracyjnego na zasadach określonych w art. 73 ustawy wdrożeniowej.
7. Uwzględnienie protestu od negatywnego wyniku I etapu oceny polega na zakwalifikowaniu Projektu do II etapu oceny i aktualizacji listy projektów dotyczącej I etapu, o której mowa w art. 57 ust. 1 ustawy wdrożeniowej. Uwzględnienie protestu od negatywnego wyniku II etapu oceny polega na wybraniu Projektu do dofinansowania i aktualizacji listy projektów dotyczącej II etapu, o której mowa w art. 57 ust. 1 ustawy wdrożeniowej.
8. W przypadku, gdy na jakimkolwiek etapie postępowania w zakresie procedury odwoławczej po II etapie oceny zostanie wyczerpana kwota przeznaczona na dofinansowanie Projektów w ramach działania IP pozostawia protest bez rozpatrzenia informując o tym wnioskodawcę w formie pisemnej lub elektronicznej za pośrednictwem systemu e-doręczeń, w trybie określonym w § 4 ust. 3, wraz z pouczeniem o możliwości wniesienia skargi do sądu administracyjnego na zasadach określonych w art. 73 ustawy wdrożeniowej.
9. IP niezwłocznie podaje do publicznej wiadomości na stronie naboru oraz na portalu informacji o wyczerpaniu kwoty w ramach działania.
10. W przypadku:
 - a) nieuwzględnienia protestu,
 - b) pozostawienia protestu bez rozpatrzenia,

wnioskodawcą może wnieść skargę do sądu administracyjnego, zgodnie z trybem określonym w art. 73-76 ustawy wdrożeniowej.

11. Prawomocne rozstrzygnięcie sądu, z wyłączeniem uwzględnienia skargi, o którym mowa w art. 73 ust. 8 pkt 1 ustawy wdrożeniowej kończy procedurę odwoławczą oraz procedurę wyboru projektu.
12. Procedura odwoławcza po I i II etapie oceny nie wstrzymuje zawierania umów o dofinansowanie z wnioskodawcami, których projekty zostały wybrane do dofinansowania.

§11. Zawarcie umowy o dofinansowanie

1. IP może zawrzeć umowę o dofinansowanie, jeżeli:
 - 1) projekt został umieszczony na zatwierdzonej liście projektów wybranych do dofinansowania;
 - 2) projekt spełnia wszystkie kryteria dla I i II etapu (tj. uzyskał minimalną liczbę punktów określoną w poszczególnych kryteriach oraz spełnił wszystkie kryteria TAK/NIE), na podstawie których został wybrany do dofinansowania;
 - 3) nie doszło do unieważnienia postępowania w zakresie wyboru projektów;
 - 4) wnioskodawca nie zrezygnował z dofinansowania;
 - 5) wnioskodawca dostarczył w wyznaczonym terminie wszystkie prawidłowo wypełnione dokumenty, o których mowa w § 9 ust. 7 pkt 2, z zastrzeżeniem ust. 6 i 7;
 - 6) brak jest negatywnych przesłanek zawarcia umowy o dofinansowanie w wyniku weryfikacji dokumentów, o których mowa w pkt 5;
 - 7) wnioskodawca oraz żaden z konsorcjantów nie zostali wykluczeni z możliwości otrzymania dofinansowania na podstawie przepisów odrębnych;
 - 8) wnioskodawca, konsorcjanci posiadają status wskazany we wniosku o dofinansowanie na podstawie Oświadczenia o wielkości przedsiębiorstwa MŚP /duży⁸ oraz MŚP współpracujący z wnioskodawcą/konsorcjantem posiada status wskazany we wniosku o dofinansowanie na podstawie Oświadczenia o wielkości przedsiębiorstwa MŚP /duży⁹ (jeśli dotyczy);
 - 9) wnioskodawca oraz konsorcjanci przedstawili dokumenty potwierdzające pozyskanie środków na finansowanie realizacji projektu (jeśli dotyczy);

⁸ Status MŚP oraz small mid – caps zostanie zweryfikowany przez IP.

⁹ Status MŚP zostanie zweryfikowany przez IP.

- 10) zweryfikuje, że nie zachodzą przesłanki określone w art. 207 ust. 4 ufp, w stosunku do wnioskodawcy oraz konsorcjantów;
- 11) zweryfikuje na podstawie zaświadczenia o niekaralności wnioskodawcy oraz konsorcjantów, że nie zachodzą przesłanki określone w:
- a) art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. 2025 r. poz. 1567),
 - b) art. 9 ust. 1 pkt 2 i 2a ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz.U. z 2024 r. poz. 1822, z późn. zm.),
- 12) zweryfikuje na podstawie oświadczenia, że wnioskodawca oraz konsorcjanci nie są podmiotami, na których ciąży obowiązek zwrotu pomocy, ponieważ Komisja Europejska uznała pomoc za niezgodną z prawem oraz rynkiem wewnętrznym;
- 13) zweryfikuje na podstawie dokumentów złożonych przez wnioskodawcę oraz konsorcjantów będących przedsiębiorstwami, że nie są przedsiębiorstwem w trudnej sytuacji, o którym mowa w art. 2 pkt 18 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014;
- 14) zweryfikuje na podstawie zaświadczeń, że wnioskodawca oraz konsorcjanci nie zalegają z wpłatami z tytułu należności publicznoprawnych oraz ze składkami na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne;
- 15) zweryfikuje na podstawie oświadczenia wnioskodawcy oraz konsorcjantów, że nie zachodzą przesłanki określone w:
- a) art. 2 rozporządzenia Rady (WE) 765/2006, które skutkowałyby zakazem udostępnienia funduszy lub zasobów gospodarczych,
 - b) art. 2 i art. 9 rozporządzeń Rady: (UE) 269/2014, (UE) nr 208/2014 lub art. 2 decyzji Rady 2014/145/WPZiB, które skutkowałyby zakazem udostępnienia środków finansowych lub zasobów gospodarczych,
 - c) art. 2 i 3 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (tekst jedn. Dz.U. z 2025 r. poz. 514), które skutkowałyby zakazem udostępnienia środków finansowych, funduszy lub zasobów gospodarczych,
 - d) art. 5 I rozporządzenia Rady (UE) 833/2014, które skutkowałyby zakazem udzielania bezpośredniego lub pośredniego wsparcia, w tym udzielenia finansowania i pomocy

finansowej lub przyznania jakichkolwiek innych korzyści w ramach krajowego programu;

16) zweryfikuje na podstawie oświadczenia wnioskodawcy oraz konsorcjantów, że dofinansowanie nie zostanie przeznaczone:

- a) na działalność zakazaną na podstawie aktów prawa unijnego przyjętych lub nowelizowanych w związku z agresją Rosji wobec Ukrainy, tj. rozporządzeń Rady: (UE) 2022/263, (UE) 833/2014, (UE) 692/2014 lub (WE) 765/2006, decyzji Rady: (WPZiB) 2022/266, 2014/512/WPZiB, 2014/145/WPZiB lub 2012/642/WPZiB,
- b) na zaspokojenie roszczeń, o których mowa w art. 11 rozporządzeń Rady: (UE) 833/2014, (UE) 269/2014, (UE) 208/2014, (UE) 2024/2642, art. 10 rozporządzenia Rady (UE) 2022/263, art. 6 rozporządzenia Rady (UE) 692/2014, art. 8d rozporządzenia Rady (WE) 765/2006, art. 7 decyzji Rady: 2014/512/WPZiB, 2024/2643/WPZiB lub art. 2n decyzji Rady 2012/642/WPZiB;
- c) na rzecz handlu z Rosją lub inwestycji w Rosji, na rzecz handlu z Białorusią lub inwestycji na Białorusi (jeśli dotyczy) zgodnie z art. 2e rozporządzenia Rady (UE) 833/2014 i art. 1t rozporządzenia Rady (WE) 765/2006;

17) w przypadku przedsiębiorców ubiegających się o premię za skuteczną współpracę w ramach projektu zweryfikuje, czy między przedsiębiorstwami albo przedsiębiorstwami i i organizacjami badawczymi nie zachodzą relacje, o których mowa w art. 3 ust. 2 i ust. 3 załącznika nr I rozporządzenia KE 651/2014;

18) zweryfikuje informacje zawarte w formularzu „Analiza zgodności projektu z polityką ochrony środowiska”.

2. W przypadku wnioskodawcy oraz konsorcjantów będącego podmiotem zależnym lub kontrolowanym przez JST, wnioskodawca oraz konsorcjanci oświadczają, że na terenie tej JST nie obowiązują żadne ustanowione przez organy JST dyskryminujące akty prawa miejscowego sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia ogólnego¹⁰.

¹⁰ Wnioskodawca jest zobowiązany do złożenia oświadczenia o nieobowiązaniu na terenie JST żadnych ustanowionych przez organy tej JST dyskryminujących aktów prawa miejscowego sprzecznych z zasadami o których mowa w rozporządzeniu ogólnym.

3. Na podstawie art. 61 ust. 4 ustawy wdrożeniowej, w uzasadnionych przypadkach IP może odmówić zawarcia umowy o dofinansowanie projektu, jeżeli zachodzi obawa wyrządzenia szkody w mieniu publicznym w następstwie zawarcia umowy o dofinansowanie projektu, w szczególności gdy w stosunku do wnioskodawcy lub konsorcjanta będącego osobą fizyczną lub członka organów zarządzających wnioskodawcy lub konsorcjanta niebędącego osobą fizyczną toczy się postępowanie karne lub karne skarbowe za przestępstwo składania fałszywych zeznań, przekupstwa, przeciwko mieniu, wiarygodności dokumentów, obrotowi pieniędźmi i papierami wartościowymi, obrotowi gospodarczemu, systemowi bankowemu albo inne związane z wykonywaniem działalności gospodarczej lub popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowych, w związku z dofinansowaniem, które zostało udzielone ze środków publicznych na realizację jakiegokolwiek projektu temu wnioskodawcy lub konsorcjantowi, podmiotowi powiązanemu z nimi osobowo lub kapitałowo lub członkowi organów zarządzających tego wnioskodawcy lub konsorcjanta lub podmiotu.
4. W przypadku gdy IP, po wybraniu projektu do dofinansowania a przed zawarciem umowy o dofinansowanie powzięła wiedzę o okolicznościach mogących mieć negatywny wpływ na wynik oceny Projektu albo zmienił się status podmiotu lub inny warunek opisany we wniosku o dofinansowanie, w sposób mogący mieć wpływ na spełnienie kryteriów wyboru projektów - Projekt jest ponownie kierowany do oceny w stosownym zakresie, zgodnie z art. 61 ust. 8 ustawy wdrożeniowej. Informację o konieczności skierowania ponownie wniosku do oceny IP wysyła wnioskodawcy niezwłocznie, w trybie, o którym mowa w § 4 ust. 3. W przypadku kiedy ponowna ocena wymaga wezwania Wnioskodawcy do poprawy wniosku, termin na poprawę wynosi 7 dni od następnego dnia od doręczenia wezwania. Zmiany wprowadzone we wniosku nie mogą zwiększać wnioskowanej pierwotnej kwoty dofinansowania.
5. Wnioskodawca dostarcza dokumenty niezbędne do zawarcia umowy o dofinansowanie za pośrednictwem systemu informatycznego w terminie 5 dni roboczych od dnia doręczenia wezwania, o którym mowa w § 9 ust. 6. Jeśli wnioskodawca nie dostarczy kompletnych co do formy i treści dokumentów w tym terminie, IP może odmówić zawarcia umowy o dofinansowanie projektu. Wezwanie do dostarczenia dokumentów IP wysyła także w systemie informatycznym. Termin na dostarczenie dokumentów jest liczony od dnia następnego po dniu doręczenia wezwania w formie określonej w § 4 ust. 3.

6. IP dokona weryfikacji dokumentów niezbędnych do zawarcia umowy o dofinansowanie w terminie nie dłuższym niż 60 dni od dnia otrzymania kompletnych co do formy i treści dokumentów. Następnie, w terminie nieprzekraczającym 30 dni od zakończenia procesu weryfikacji dokumentów, zawarta zostanie umowa o dofinansowanie.
7. W przypadku braku możliwości dostarczenia¹¹ przez wnioskodawcę do dnia zawarcia umowy o dofinansowanie sprawozdania finansowego za ostatni rok obrotowy sporządzonego na podstawie ustawy o rachunkowości, potwierdzającego posiadanie przez wnioskodawcę i konsorcjantów deklarowanego we wniosku statusu oraz potwierdzającego, że wnioskodawca i konsorcjanci nie znajdują się w trudnej sytuacji w rozumieniu unijnych przepisów dotyczących pomocy państwa, z wnioskodawcą zostanie zawarta umowa, jednak IP nie będzie realizowała postanowień umowy związanych z wypłatą dofinansowania do czasu złożenia wymaganych dokumentów.
8. W przypadku braku możliwości dostarczenia przez wnioskodawcę do dnia zawarcia umowy o dofinansowanie zezwolenia na inwestycję (pozwolenia na budowę albo decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji, ewentualnie innej decyzji administracyjnej kończącej przygotowanie procesu inwestycyjnego, jeżeli dla danego przedsięwzięcia przepisy prawa nie przewidują konieczności uzyskania pozwolenia na budowę) (jeśli dotyczy) z wnioskodawcą może zostać zawarta umowa, jednak IP nie będzie realizowała postanowień umowy związanych z wypłatą dofinansowania do czasu złożenia wymaganych dokumentów.

W takim przypadku wnioskodawca i konsorcjanci realizują Projekt na własne ryzyko.

9. Umowa zostanie zawarta w formie elektronicznej. Wnioskodawca powinien zapewnić, aby osoby upoważnione do jego reprezentowania posiadały kwalifikowalny podpis elektroniczny.
10. Jeżeli dokumenty niezbędne do zawarcia umowy są poprawne, IP udostępnia w systemie informatycznym¹² umowę. Wnioskodawca podpisuje umowę, a następnie udostępnia ją w systemie informatycznym¹³ w celu podpisania przez IP. Jeżeli kwota limitu transakcji, którą można po-

¹¹ Wymóg dotyczy przypadku, gdy sprawozdanie nie jest publikowane w rejestrach publicznych.

¹² lub w inny sposób wskazany przez IP

¹³ J.w.

twierdzić za pomocą certyfikatu zdefiniowana przy podpisie osoby reprezentującej wnioskodawcę jest niższa niż wartość umowy, to wnioskodawca powinien zapewnić podpisanie umowy za pomocą kwalifikowanego podpisu elektronicznego nie posiadającego ww. ograniczeń (np. poprzez wskazanie innej osoby do podpisania umowy lub podpisanie umowy za pomocą innego kwalifikowanego podpisu elektronicznego).

11. W przypadku, gdy dla danego członka konsorcjum rekomendowana kwota dofinansowania stanowiąca pomoc de minimis łącznie z inną pomocą de minimis, de minimis w rolnictwie i rybołówstwie, otrzymaną w ciągu trzech minionych lat¹⁴ z różnych źródeł i w różnych formach, przekroczy kwotę 300 000 EUR, wskazaną w rozporządzeniu w sprawie pomocy de minimis, IP ponownie kieruje projekt do oceny w stosownym zakresie, zgodnie z ust. 4.

12. Jeśli wnioskodawca lub konsorcjant nie posiada takiego samego statusu jak wskazany we wniosku (tj. MŚP, small mid-caps, mid-caps, duże przedsiębiorstwo), IP analizuje możliwość podpisania umowy. Jeżeli zmiana statusów uniemożliwia podpisanie umowy, tj. w sytuacji, kiedy:

- a. MŚP uzyska status dużego przedsiębiorstwa lub small mid-caps stał się mid-caps lub dużym przedsiębiorstwem, a we wniosku o dofinansowanie nie wykazano spełnienia warunków obowiązujących dla mid-caps lub dużych przedsiębiorców lub
- b. została przekroczona dopuszczalna intensywność wsparcia dla danego członka konsorcjum,

IP informuje wnioskodawcę o konieczności przeprowadzenia ponownej oceny w trybie określonym w ust. 4.

13. Zmiany wprowadzone we wniosku nie mogą zwiększać kwoty dofinansowania przyznanej w wyniku pierwotnej oceny Projektu na rzecz lidera konsorcjum i poszczególnych konsorcjantów.

§ 12. Postanowienia końcowe

- 1.** W sprawach nieuregulowanych w RWP mają zastosowanie przepisy powszechnie obowiązującego prawa.

¹⁴ Okres trzech 3 lat brany pod uwagę do celów niniejszego rozporządzenia należy oceniać w sposób ciągły. 3 minione lata należy rozumieć w ten sposób, że jeśli na przykład pomoc de minimis była udzielona 5 stycznia 2025 r., uwzględnieniu podlegała pomoc de minimis i pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie udzielona przedsiębiorstwu począwszy od 5 stycznia 2022 r. do 5 stycznia 2025 r. włącznie.

2. RWP nie może być zmieniany w części dotyczącej wskazania sposobu wyboru projektów do dofinansowania i jego opisu, chyba, że konieczność dokonania zmian wynika z przepisów odrębnych.
3. Możliwość zmiany RWP w zakresie kryteriów wyboru projektów istnieje wyłącznie w sytuacji, gdy nie złożono jeszcze żadnego wniosku, za wyjątkiem sytuacji, gdy konieczność dokonania zmian wynika z przepisów odrębnych. Zmiana ta skutkuje odpowiednim wydłużeniem terminu składania wniosków, z zastrzeżeniem art. 51 ust. 5 i 6 ustawy wdrożeniowej.
4. W przypadku zmiany RWP, IP zamieszcza na stronie naboru oraz na portalu komunikaty informujące o dokonanych zmianach zawierające w szczególności informację o jego zmianie, aktualną treść regulaminu, uzasadnienie zmiany oraz termin, od którego stosuje się zmianę. IP udostępnia na stronie naboru oraz na portalu poprzednie wersje RWP.
5. Jeśli IP zmieniła RWP, a w naborze złożono wnioski o dofinansowanie, IP niezwłocznie i indywidualnie informuje o tym każdego wnioskodawcę. Informacja o zmianach wprowadzonych w RWP zostanie przekazana na adres poczty elektronicznej wskazany we wniosku.
6. Zmiany RWP obowiązują od daty wskazanej w informacji o zmianach, opublikowanej na stronie naboru. Zmiany nie mogą skutkować nierównym traktowaniem wnioskodawców w ramach naboru.
7. IP, na podstawie art. 58 ustawy wdrożeniowej, unieważnia nabór w jego trakcie, jeżeli:
 - 1) w terminie składania wniosków nie złożono wniosku, lub
 - 2) wystąpiła istotna zmiana okoliczności powodująca, że wybór projektów do dofinansowania nie leży w interesie publicznym, czego nie można było wcześniej przewidzieć, lub
 - 3) postępowanie w zakresie wyboru projektów do dofinansowania jest obarczone niemożliwą do usunięcia wadą prawną.
8. Unieważnienie naboru może nastąpić po jego zakończeniu w przypadku zaistnienia przesłanek wskazanych w ust. 7 pkt 2 lub pkt 3.
9. W sytuacji wycofania z naboru wszystkich wniosków po jego zakończeniu, IP anuluje nabór.

- 10.** Informacja o unieważnieniu lub anulowaniu naboru oraz jego przyczynach jest zamieszczana na stronie naboru oraz na portalu, w terminie 7 dni od unieważnienia lub anulowania.
- 11.** Dostęp do informacji przedstawianych przez wnioskodawców mogą uzyskać podmioty dokonujące ewaluacji programów z zastrzeżeniem, że zapewnią ich poufność oraz będą chronić informacje stanowiące tajemnice prawnie chronione.
- 12.** IP zastrzega sobie możliwość powierzenia podmiotom zewnętrznym czynności w zakresie weryfikacji statusu przedsiębiorstwa oraz organizacji pozarządowej, powiązań między członkami konsorcjum, którzy ubiegają się o premię w ramach skutecznej współpracy w projekcie oraz trudnej sytuacji wnioskodawcy oraz konsorcjantów, o której mowa w art. 2 pkt 18 rozporządzenia KE 651/2014.

§ 13. Podstawa prawna

- 1.** NCBR, z siedzibą w Warszawie, przy ul. Chmielnej 69 w Warszawie, prowadzi nabór wniosków na podstawie:
- 1) ustawy wdrożeniowej – ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz.U. z 2025 r. poz. 1733, z późn. zm);
 - 2) Porozumienia w sprawie powierzenia realizacji Programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021–2027, dla Priorytetów: 1. Wsparcie dla przedsiębiorców, 2. Środowisko sprzyjające innowacjom oraz 3. Zazielenienie przedsiębiorstw zawartego w dniu 28 października 2022 r. pomiędzy Ministrem Funduszy i Polityki Regionalnej a Narodowym Centrum Badań i Rozwoju.
- 2.** IP realizuje nabór zgodnie z regulacjami unijnymi i krajowymi.
- 1) Regulacje unijne są to:
 - a) ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Mor-

skiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 159, z późn. zm.), zwane „**rozporządzeniem ogólnym**”;

- b) ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 60, z późn. zm.);
- c) ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz.U. L 187 z 26.6.2014, s. 1, z późn. zm.), zwane „**rozporządzeniem Komisji (UE) 651/2014**”;
- d) ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu UE do pomocy de minimis (Dz.U. L 2023/2831 z 15.12.2023), zwane „**rozporządzeniem w sprawie pomocy de minimis**”

2) Regulacje krajowe są to:

- a) Program Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027, zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej z dnia 27 września 2022 r. zwany „**FENG**” (z późn. zm.);
- b) Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027, zwany „**SZOP**”;
- c) Umowa Partnerstwa dla Realizacji Polityki Spójności w Polsce na lata 2021-2027 zatwierdzona przez Komisję Europejską w dniu 30 czerwca 2022 r.;
- d) Ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz.1170);
- e) ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tj. Dz. U. z 2025 r. poz. 1483 z późn. zm.), zwana „**ufp**”;
- f) ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (tj. Dz.U. z 2025 r. poz. 468 z późn. zm);

- g) Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 13 stycznia 2023 r. w sprawie udzielania pomocy finansowej przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027 (Dz.U. z 2023 r. poz. 187 z późn. zm.), zwane „**rozporządzeniem ws. udzielania pomocy finansowej przez NCBR w ramach FENG**”;
- h) Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027,
- i) Wytyczne dotyczące wyboru projektów na lata 2021-2027,
- j) Wytyczne dotyczące realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027;
- k) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc inną niż pomoc de minimis lub pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie (Dz.U. Nr 53, poz. 312, z późn. zm.);
- l) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc de minimis (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 40, z późn. zm);
- m) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 marca 2007 r. w sprawie zaświadczeń o pomocy de minimis i pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie (Dz.U. z 2024 r. poz. 1546).

§ 14. Lista załączników do Regulaminu wyboru projektów

Załącznik nr 1. Lista Krajowych Inteligentnych Specjalizacji.

Załącznik nr 2. Przewodnik kwalifikowalności wydatków dla 1 Priorytetu program Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki FENG.01.01 Ścieżka SMART - projekty realizowane w konsorcjach.

Załącznik nr 3. Kryteria wyboru projektów.

Załącznik nr 4. Wzór umowy o dofinansowanie projektu.

Załącznik nr 5. Wzór wniosku o dofinansowanie.

Załącznik nr 6. Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie.

Załącznik nr 7. Model finansowy wraz z Instrukcją wypełniania modelu finansowego.

Załącznik nr 7a. Wzór upoważnienia do przekazania informacji objętych tajemnicą bankową.

Załącznik nr 8. Słowniczek.

Załącznik nr 9. Zakres minimalny umowy konsorcjum.

Załącznik nr 10. Lista Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI) - miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze.

Załącznik nr 11. Lista Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI) - gmin zagrożonych trwałą marginalizacją.